NIEUWSBRIEF STICHTING VRIENDSCHAPSBAND UTRECHT-LEÓN

¡ADELANTE!

jaargang 26 - 2010 nieuwsbrief 3

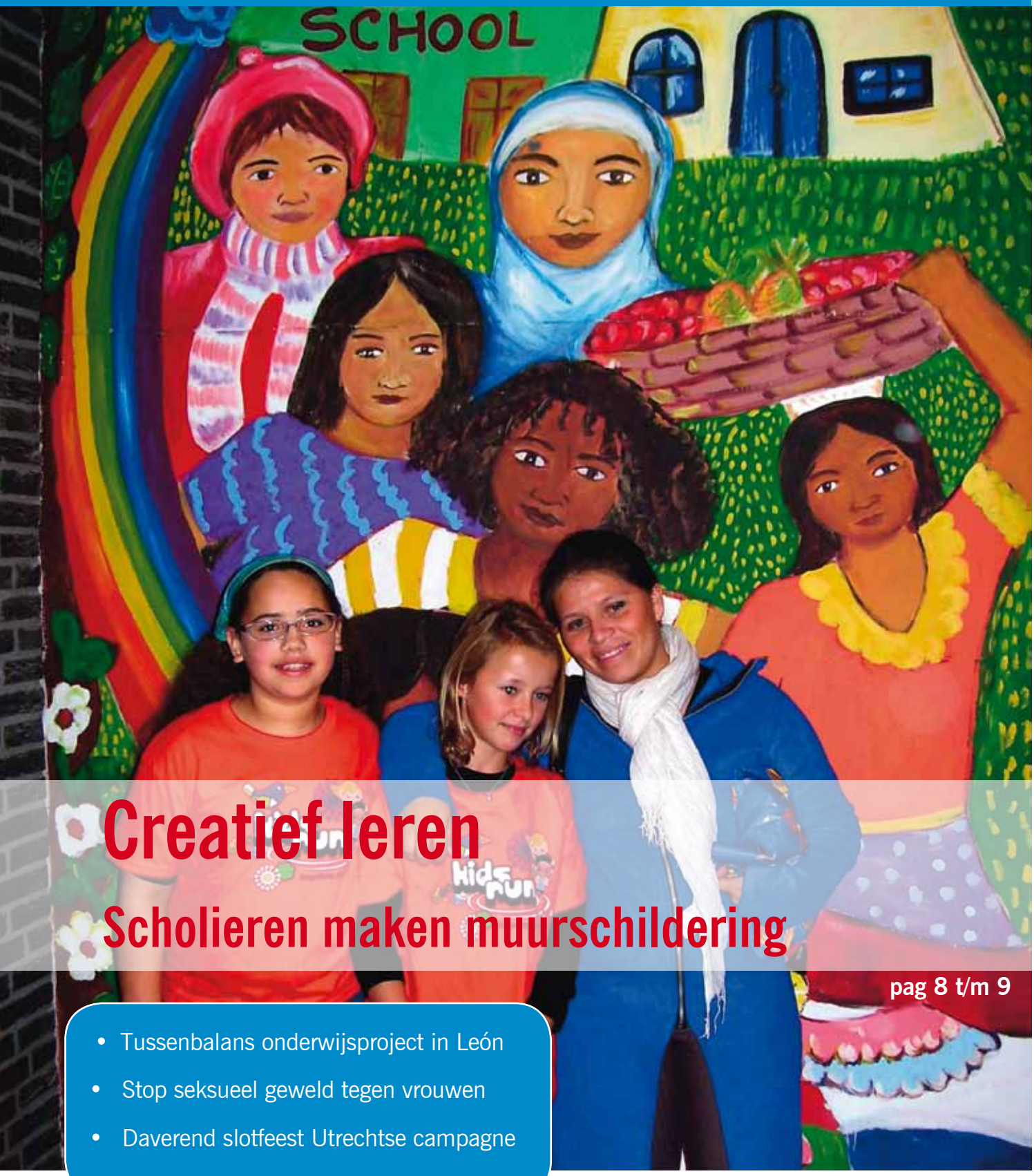

Creatief leren

Scholieren maken muurschildering

pag 8 t/m 9

- Tussenbalans onderwijsproject in León
- Stop seksueel geweld tegen vrouwen
- Daverend slotfeest Utrechtse campagne

NIEUWS EN AGENDA

Millenniumkrant Utrecht 2010

In oktober kregen veel inwoners van Utrecht de Millenniumkracht Utrecht 2010 in de bus. Deze krant geeft een overzicht van wat Utrechtse initiatieven van burgers, bedrijven en andere organisaties doen om de acht millenniumdoelen te bereiken. Deze doelen hebben regeringsleiders in 2000 afgesproken om armoede de wereld uit te helpen. In de krant is ook veel te lezen over de activiteiten van de stedenband Utrecht-León, met name over de millenniumcampagne 'Alle kinderen naar school in León'. Exemplaren zijn verkrijgbaar op het kantoor van Stg. Vriendschapsband Utrecht-León, Oudegracht 36 in Utrecht. Je kunt de Millenniumkrant ook digitaal lezen via www.ettmedia.nl/digikranten/MUT101/

Kennisfestival 'Stedenbanden Nederland-Nicaragua werken door'

"Stedenbanden zijn een 'mooie vorm van ontwikkelingssamenwerking' die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van Nicaragua." Dat zei Lambert Grijns, Nederlands ambassadeur in Nicaragua tijdens het Kennisfestival van het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland–Nicaragua (LBSNN), dat plaats vond op 12 en 13 november 2010. Tijdens dit kennisfestival voor alle medewerkers van stedenbanden met Nicaragua werd via Skype met de ambassadeur gesproken. Volgens hem is de economische situatie redelijk stabiel en komt er meer aandacht voor armoedebestrijding. "En juist daarom hebben de inwoners van Nicaragua de ondersteuning vanuit Nederland hard nodig." De ambassadeur deed een beroep op delegaties die in het kader van de stedenbanden bij hun partners op bezoek komen, om vooral ook de democratisering in het landelijk en stedelijk beleid kritisch aan de orde te stellen.

Tijdens het festival sprak ook Manuela Monteiro, directeur van HIVOS. Ondanks dat de Nederlandse regering flink gaat bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking (25 procent minder), zal HIVOS met het LBSNN de komende campagne van Caminando Juntos II, gericht op het beroepsonderwijs en economische projecten, ten volle gaan ondersteunen: "Alles wat we hier ondernemen moet in relatie staan met wat in Nicaragua gebeurt. We moeten streven naar duurzaamheid, opkomen voor vrouwenrechten en kinderarbeid moet bestreden worden. In al onze activiteiten moet dat zichtbaar worden."

Tijdens het festival kwam ook de Nicaraguaanse stem aan bod. Er waren drie gastsprekers: Agustin Jarquin Anaya, parlementslid van de christen-democratische partij, Erwing de Castilla, oud burgemeester van Juigalpa, en José Antonio de Castillo, vertegenwoordiger van de LBSNN in Nicaragua. Zij waren vol lof over de stedenbanden en vonden het goed dat het Nederlandse beleid zich zoveel mogelijk richt op de economische ontwikkeling en daarmee ook op het versterken van een gezonde middenklasse van ondernemende mensen.

Agustin Jarquin en Erwing de Castilla
(foto: Bert Boshoven)

Tenslotte konden deelnemers van de particuliere stedenbandorganisaties en gemeentes informatie uitwisselen in workshops. Ook hier ging het vooral over samenwerking met bedrijven en publieksmanifestaties 'hier' en over economische projecten, volkshuisvesting en capaciteitsopbouw 'daar'.

Vriendschapsband bij Sinterklaasintocht

Veel zwarte pieten, groot en klein, Sinterklaas op zijn paard, honderden blije ouders en kinderen. Een leuke sfeer voor ons om op 13 november op het Domplein de onderwijscampagne en de Millenniumkrant onder de aandacht te brengen. Veel positieve reacties, interessante gesprekken en enkele donaties voor het project waren de resultaten van deze middag.

In dit nummer

Tussenbalans onderwijsproject 3
Geweld tegen vrouwen 5
Slotfeest onderwijscampagne 6
Muurschilderes op bezoek in Utrecht 8
Gemeentelijke delegatie uit León 10
Nieuw bestuurslid 11
Kerst in de zomervakantie 12

Nieuwe projecten in 2011

In 2011 willen wij twee nieuwe projecten steunen in León. Bij het eerste project werken drie partnerorganisaties samen ter preventie van geweld tegen vrouwen, tienerzwangerschappen en SOA in plattelandswijken van León (lees meer op pagina 5). Het andere project helpt jonge volwassenen bij het opstarten van een bedrijfje door de verlening van microkredieten.

Hou voor meer informatie onze website in de gaten: www.utrecht-leon.nl

Steun de nieuwe projecten met een aftrekbare gift op giro 554 81 82!

Enthousiast bestuurslid gezocht!

Vind je het leuk om mensen in de stad Utrecht te betrekken bij ontwikkelingssamenwerking en de stedenband? Wil je meebeslissen over de projecten in León en actief meedoen aan de fondsenwerving? Dan hebben wij een uitdagende functie voor jou als bestuurslid van Stichting Vriendschapsband. We horen graag van jou. Neem contact op met: info@utrecht-leon.nl

Actie bij intocht Sinterklaas *(foto: Katrin Sturhan)*

‘WE WILLEN NU AL DIE KINDEREN OP SCHOOL HOUDEN’

Een goede samenwerking tussen verschillende partijen in León zorgt ervoor dat na 2 jaar projectlooptijd ruim 1.100 kinderen meer naar de basisschool gaan. Gioconda Arosteguí maakt samen met de partnerorganisaties een tussenbalans op van het onderwijsproject ‘Alle kinderen naar school in León’.

Victor Gutiérrez en Claudia Vargas
(foto: Gioconda Arosteguí)

De campagne ‘Alle kinderen naar school in León’ loopt ten einde. Tot eind december zamelen we nog donaties in voor het onderwijsproject in León. Dit geld wordt in 2011 besteed om nog meer kinderen basisonderwijs te laten volgen. Tijd voor een interview met de samenwerkingspartners in León over resultaten en verdere plannen. Ik nodig daarom Victor Gutiérrez en Claudia Vargas van partnerorganisatie CISAS uit voor een gesprek. Ook René Vanegas van de stedenband New Haven-León en Ricardo Lobera van de stedenband Zaragoza-León schuiven aan om te vertellen over hun ervaringen met de samenwerking aan het project.

Hoeveel kinderen zijn in 2010 weer terug of voor het eerst naar school gegaan?

Víctor: Dit jaar gaan er 400 kinderen meer naar school in de plattelandswijken Chacraseca en Covisua. Bovendien zijn 120 jongens en meisjes die dreigden af te haken, extra geholpen. In totaal hebben we dit jaar dus 520 kinderen bereikt.

Wat is materieel gezien gebeurd?

Claudia: Er zijn 400 rugzakken met lesmateriaal uitgedeeld, 375 uniformen en 120 paar schoenen. De ouders betaalden meestal een eigen bijdrage bijvoorbeeld voor de schoenen. Alleen de armsten hebben alles gekregen.

Víctor: In 2010 zijn bovendien vijf nieuwe klaslokalen gebouwd en drie zijn er gerepareerd. Verder zijn er 600 schoolbankjes opgeknapt, zodat er op duurzame manier gebruik gemaakt is van wat er al was.

Hoe lukte het om onderwijzers nieuwe kinderen in hun klassen te laten integreren?

Víctor: Een van de successen van het project is het betrekken van docenten en leiders bij de problematiek van schooluitval. Leraren kregen cursussen aangeboden om hen te helpen de kinderen gemotiveerd te houden.

Claudia: Thema’s van scholingen waren onder andere: kinderen met ADHD, het versterken van de eigenwaarde van de kinderen, leerproblemen, conflicthantering, ontwikkelingspsychologie, gebruik van natuurlijke materialen als lesmateriaal, het spel als leermiddel etc. Er namen 86 docenten deel aan de trainingen.

Hoe zorg je dat ouders en jongeren in de wijk helpen dat de kinderen niet afhaken?

Claudia: Ouders reflecteerden op hun gewoonten en ervaringen in het dagelijks leven. Op basis daarvan werden ze enthousiast gemaakt om hun kinderen weer naar school te sturen.

Víctor: Jongeren werden geschoold als toekomstige promotoren voor onderwijs. Dat was heel belangrijk, omdat ze het voortouw namen voor verschillende activiteiten. Ze brachten >>

huis-aan-huis bezoeken aan de ouders, maakten radioprogramma's en schilderden spandoeken.

Is dit onderwijsproject een goed voorbeeld van samenwerking?

René: Ik vind van wel. De werkwijze is effectiever. Diverse betrokkenen dragen verantwoordelijkheid, daardoor kunnen we meer bereiken. Gedeelde beslissingen geven zekerheid op naleving van de afspraken. Effectiviteit zie je ook terug in het proces van uitvoering, vervolg, controle en evaluatie van het project. Als New Haven-León hebben we op educatief gebied bijgedragen met ideeen, suggesties en met onze ervaringen van andere onderwijsprojecten. Verder hielpen we bij het transport en door onze al bestaande contacten in de wijken.

Hoe reageren de mensen die wel of niet begunstigd zijn?

Ricardo: Bewoners die niet hebben geprofiteerd beklaagden zich hierover. Ze zeggen dan bijvoorbeeld dat het uitdelen van rugzakken en schoenen niet het gewenst resultaat opleverde. En sommige ouders die wel wat hebben gekregen, stuurden hun kinderen een tijdje naar school. Na een poosje kwamen de jongens en meisjes niet meer opdagen. Iedereen was het meest tevreden over de nieuwe en opgeknapte infrastructuur, want dat is direct zichtbaar. De leraren waren zeer blij over het hele project, maar mijn belangrijkste twijfel is of ze blijvend veranderingen in hun manier van lesgeven doorvoeren. We moeten er altijd rekening mee houden, dat de scholing voor de ouders en de bijscholing voor leerkrachten een druppel op de gloeiende plaat is op de lange weg naar veranderingen in attitude en de wijze waarop men naar onderwijs kijkt. Daarom zal er geduldig voortgegaan moeten worden op de ingeslagen weg.

Hoe zien jullie de deelname van de gemeente en het Ministerie van Onderwijs?

René: Die van de gemeente was erg geslaagd. Ze droegen veel bij in termen van materiaal en transport, maar hun deelname aan de bijeenkomsten was erg laag. Met betrekking tot het ministerie: zij participeerden sporadisch aan de bijeenkomsten en het ter beschikking stellen van informatie was niet erg efficiënt.

Ricardo: De gemeenteraad had aan het begin van hun zittingsperi

René Vanegas *(foto: Gioconda Arosteguí)*

Ricardo Lobera *(foto: Gioconda Arosteguí)*

ode niet veel belangstelling voor onderwijs en zag het niet als een te ontwikkelen onderwerp. Sinds de start van Caminando Juntos en sinds de 15e stedenbandenconferentie in León zien we dat de gemeente elke dag meer geëngageerd is met onderwijs. Wat betreft het ministerie: zij hadden meer moeten participeren in het onderwijsproject, juist omdat het hun taak is om alle kinderen basisonderwijs te bieden, om strategische lijnen uit te zetten en boven alles om de duurzaamheid van het project te garanderen.

Op welke manier kan worden gezorgd dat het project duurzaam blijft?

Ricardo: De duurzaamheid van het programma is een van de belangrijkste zorgen die wij als coördinatiegroep hebben. Dat wil zeggen, hoe garanderen we dat de kinderen permanent de school blijven bezoeken en ze ook voortgezet onderwijs volgen. De oudercursussen en de bijscholing van de leerkrachten zijn al belangrijk voor de duurzaamheid, maar het belangrijkste is de scholing van jongeren die het belang van onderwijs promoten. In samenwerking met het ministerie en de scholen helpen zij tijdens de fase van de inschrijvingen aan het begin van het schooljaar. De jongeren en ook de wijkleiders tonen erg veel inzet, maar we moeten deze groepen nog blijven begeleiden.

Hebben jullie al plannen voor 2011?

René: Onze organisatie blijft permanent aanwezig in deze gebieden en faciliteert de communicatie, coördinatie en oriëntatie gericht op het basisonderwijs en op het gemeenschapswerk.

Ricardo: Momenteel zijn we bezig met het opzetten van een onderwijsprogramma voor een periode van vijf jaar: van 2011 tot en met 2015. Daarmee willen we bijdragen aan het bereiken van Millenniumdoel 2, zodat alle kinderen in León naar de basisschool gaan. Wij denken, dat de scholen aantrekkelijke plekken moeten zijn voor de kinderen. In samenwerking met het ministerie voeren we een project uit om een netwerk van bibliotheken en bibliotheekdiensten in plattelandswijken te realiseren. En we blijven altijd het project steunen dat door Utrecht wordt gefinancierd.

Interview: Gioconda Arosteguí
Vertaling: Corrie van de Weerd en Katrin Sturhan

VROUWEN SLACHTOFFER VAN MACHOCULTUUR

Seksueel geweld is in Nicaragua een enorm probleem. Daarom steunt de Vriendschapsband in 2011 een project ter preventie van (seksueel) geweld tegen vrouwen en van tienerzwangerschappen in meerdere plattelandswijken in León. Bertha Massiel Sánchez Miranda, vertegenwoordigster van een van de drie partnerorganisaties schetst het probleem.

In León in de wijk El Calvarito werd niet lang geleden een vrouw van 45 jaar op afschuwelijk wrede wijze vermoord door haar expartner. Deze man had net een maand in de gevangenis gezeten vanwege huiselijk geweld. Een dag voor de moord was hij vrijgelaten omdat hij ziek zou zijn. In de vroege ochtend na de vrijlating drong hij het huis van zijn ex-vrouw binnen om haar van het leven te beroven. Zij was moeder van drie kinderen. Naar aanleiding hiervan hebben vrouwenorganisaties hun verontwaardiging laten weten. Hoe kon deze man zo makkelijk in vrijheid gesteld worden? Het huiselijk geweld en de seksuele agressie zijn het grootste probleem voor de veiligheid van vrouwen in Midden-Amerika. Het rapport 'Menselijke Ontwikkeling in Midden-Amerika 2009-2010' van de Verenigde Naties onthulde dat het geweld tegen vrouwen, tieners en meisjes 'de meest onzichtbare' factor is wat betreft de onveiligheid van vrouwen. Volgens de studie sterven twee van de drie vermoorde vrouwen vanwege het feit dat ze vrouw zijn, dus door feminicide. Een verslag van het Netwerk van Vrouwen tegen Geweld in Nicaragua stelt dat tot november dit jaar in Nicaragua tachtig vrouwen werden vermoord, voornamelijk door hun echtgenoten, vriendjes, ex-partners, familieleden of bekenden.

Protestactie in Managua *(foto: Red de Mujeres contra la Violencia)*

In de provincie León werden tot september 1374 aangiften gedaan vanwege geweld tegen vrouwen. Dat zijn er 339 meer dan vorig jaar, een toename van 32 procent. Volgens een rapport van het 'Commissariaat voor Vrouwen, Meisjes en Tieners' (een afdeling van de politie, red.) in León blijkt dat van iedere drie verkrachtingen er twee plaats vinden op het platteland.

Het verschijnsel van geweld tegen vrouwen in Nicaragua is de laatste jaren toegenomen. Gelukkig durven ook steeds meer vrouwen aangifte te doen. Maar helaas krijgen maar weinig vrouwenmoordenaars hun verdiende straf. Slechts zeven mannen bevinden zich in detentie vanwege moord op vrouwen, 29 zijn in afwachting van een rechtszaak, twee zijn in vrijheid gesteld, vijf hebben zelfmoord gepleegd en de rest is voortvluchtig.

Waarom zijn vrouwen zo vaak slachtoffer? Het geweld komt voort uit het patriarchale systeem in Nicaragua. Mannen zijn de dominante groep. De drempel om geweld te gebruiken lijkt steeds lager te worden. Vooral vrouwen op het platteland zijn hiervan de dupe. En maar zelden ondernemen de vrouwen actie. Ze zijn meestal economisch afhankelijk van mannen en kunnen het zich niet permitteren om in geval van geweld hun man te verlaten of aangifte te doen. Zij kennen hun rechten vaak niet, hebben te maken met een corrupt juridisch systeem en beschikken ook niet over de middelen om zich een dure rechtsbijstand te kunnen veroorloven.

De ondergeschikte positie van de vrouw heeft ook nog een ander probleem tot gevolg. Nicaragua is het land met het grootste aantal tienerzwangerschappen in Midden-Amerika. Volgens een onderzoek van de UNFPA (bevolkingsfonds van de Verenigde Naties) varieert de leeftijd tussen 10 en 19 jaar, hetgeen een 2 tot 5 keer zo hoog risico op moedersterfte betekent. De oorzaken zijn de sterke machocultuur in Nicaragua, het seksuele geweld en een gebrek aan seksuele voorlichting. Het is duidelijk dat de zwangerschappen een negatieve invloed hebben op de toekomstplannen van meisjes en jonge vrouwen. Het vergroot ook de kans op armoede. Wat betreft het aantal tienerzwangerschappen staat León op de derde plaats, na Jinotega en de Atlantische Kust. Vaak zijn de gevolgen van deze zwangerschappen tragisch: een afgebroken schoolopleiding, medische complicaties, risicovolle abortussen, kinderen die in de steek worden gelaten en zelfs zelfmoord.
Het project 'Voorlichting, kunst en communicatie tegen het geweld' wil met theater, publieksactiviteiten, radiospots, de scholing van vrijwilligers tot buurthulpverleners en de begeleiding van slachtoffers bijdragen aan de preventie van (seksueel) geweld en tienerzwangerschappen in León. Want deze strijd is niet alleen een strijd van de drie uitvoerende organisaties, maar een strijd van iedereen, vrouwen en mannen, individuen, organisaties en overheid.

Bertha Massiel Sánchez Miranda, Grupo Feminista de León
Vertaling en bewerking: Wendy Koolhoven en Katrin Sturhan

FIESTA VOOR LEÓN!

Buiten was het ijskoud op deze zaterdag 27 november, maar binnen werd de sfeer heel tropisch bij het slotfeest van de campagne 'Alle kinderen naar school in León'. De Utrechtse band 'No Choice' onthaalde de bezoekers met een warme ontvangst. 'Frank Torres y Banda' bouwden met latino-ritmes een echt Nicaraguaans feestje. Minder aandacht trok de veiling van gedoneerde artikelen en diensten van bedrijven en particulieren, maar ondermeer kinderstepjes, dinerbonnen en een videoreportage gingen grif van de hand. DJ Tino draaide dansmuziek, en voor de inwendige mens waren er natuurlijk weer lekkere hapjes. Wie iets wilde weten over het onderwijsproject in León en de campagne in Utrecht, kon de hele avond naar een fotopresentatie kijken.
De opbrengst van de avond is tot nu toe bijna € 1.500, maar we vinden zeker nog geïnteresseerden voor de resterende goederen en diensten.

No Choice met spetterend rock uit Utrecht

Veilingmeester Astrid Zimmerman aan het werk

Bedankje voor campagneleider Ries Adriaansen

Winnaars van de Millenniumkrantpuzzel
met voorzitter Erik Vleugel

Frank Torres op zijn best

'La banda' de Frank

Enthousiaste bezoekers

Nieuwe contacten

Dansen maar!

(foto's: Mark Hoogbergen)

‘IN AL HET ONDERWIJS KUN JE CREATIEF LEREN’

Alle kinderen naar school. Maar dan moet de school ook voor alle kinderen aantrekkelijk zijn. De stichting Funarte werkt aan een creatief pedagogisch concept. Muurschilderes Johana del Carmen Centeno Scott geeft cursussen aan docenten.

“In Nicaragua kost het aardig wat moeite om te zorgen dat kinderen naar school gaan. En dan is het vervelend dat kinderen afhaken. Omdat ze de leerstof niet aankunnen bijvoorbeeld. Of omdat de leerstof klassikaal wordt aangeboden waardoor het voor kinderen niet inzichtelijk is.” Aan het woord is Johana del Carmen Centeno Scott die in oktober twee weken in Utrecht verbleef. In Utrecht maakte ze samen met kinderen van de scholen Waterrijk en Hof ter Weide uit Leidsche Rijn een muurschildering.
Dat is ook een van de activiteiten van de stichting Funarte uit Estelí waar Johana werkt. Door met kinderen aan kunst te werken, iets te maken, krijgen ze meer zelfbewustzijn. Maar de stichting wil het principe uitbreiden. Volgens Johana moet je niet alleen creatief denken als je bezig bent met een kunstwerk, maar kun je dit principe toepassen in het hele onderwijs. Johana: “Ik geef een voorbeeld uit de biologieles. Je kunt aan kinderen vertellen hoe de maag werkt. Dat is heel abstract en de kans is groot dat ze zich er weinig van herinneren. Wij pakken dat aan met een toneelstukje. Je laat met een toneelstukje zien welke weg een hap eten moet afleggen in het menselijk lichaam. Dan is de kans veel groter dat kinderen het wel onthouden en het is nog leuk ook.”
Funarte heeft dit concept voor de lagere school uitgewerkt. De medewerkers experimenteren ermee op scholen en geven workshops aan docenten zodat die het zelf kunnen oppakken.

Schilderen op ‘hoog niveau’ *(foto: Ries Adriaansen)*

Eerste schetsen op de muur *(foto: Ries Adriaansen)*

Het idee is omarmd door de minister van Onderwijs. Dat wil zeggen dat Funarte met dit project aan de slag mag gaan op een aantal openbare scholen. De regering investeert er geen geld in. Het geld komt van westerse donoren zoals de organisatie ‘Save the Children’. Maar de medewerking van de regering is wel belangrijk. In Nicaragua bepaalt de regering het lesprogramma en de manier van lesgeven. Scholen mogen daar nauwelijks van afwijken. Door ondersteuning van het programma zou de invloed op termijn groot kunnen zijn voor het hele onderwijs.
De minister van Onderwijs is niet lang geleden ontslagen en vervangen. Johana vindt dat heel jammer. “Deze minister kwam uit de praktijk en was heel goed.” Er is ook al heel wat gebeurd de afgelopen jaren. Zo is er een minder streng regime voor het gebruik van uniformen. Vroeger was dat verplicht, nu is het vrijwillig. Funarte moet opnieuw gaan onderhandelen met de nieuwe Minister van Onderwijs. Het is afwachten of deze persoon net zo open staat voor vernieuwing als zijn voorganger. Voorlopig gaat Funarte door met het uitwerken van dit creatieve concept in het onderwijs. “Als kinderen alleen maar getalletjes krijgen, snappen ze er niets van. Als je de rekensommen laat zien met strepen in het zand, is het leuker en inzichtelijker.”

Ries Agterberg

KLEURIGE SCHILDERING OP GRAUWE MUUR

Ook dit jaar was er weer een kunstenaar uit Nicaragua op bezoek in Utrecht om samen met leerlingen een muurschildering te maken over de onderwijscampagne. Vrijwilligster Wendy Koolhoven liep mee met Johana del Carmen Centeno Scott.

Maandag 1 november vertrekken Johana en ik van de Waalstraat, waar ze bij mij logeert, naar de basisschool in Leidsche Rijn. Daar aangekomen staren twee grote grauwe muren ons aan. Een uitdaging om veel kleur aan te gaan brengen! De vele potten verf en kwasten worden uitgestald. Vandaag zijn eerst de leerlingen van groep 7 en 8 van de basisschool Waterrijk aan de beurt. In groepjes van drie komen de kinderen uit hun klas naar de grote ruimte die vlakbij de ingang van de school en de bibliotheek ligt. Eerst moet met krijt de tekening van Johana op de muur worden aangebracht. Zij heeft een concept gemaakt op basis van tekeningen van de kinderen, die hun indrukken op papier hebben weergegeven na het zien ze van een voorlichtingsfilmpje over het basisonderwijs in León en over het tweede millenniumdoel. Zo hebben ze getekend dat hun leeftijdgenoten in Nicaragua moeten werken in plaats van naar school te gaan. Of dat ze nauwelijks boeken hebben om uit te leren. Johana heeft deze elementen opgepikt en verwerkt in haar concept.

Nu is het de beurt aan de leerlingen. Zij klimmen op een steiger die speciaal voor de gelegenheid is gehuurd. Vol enthousiasme gaat men aan de slag. Best stoer zo in de hoogte te werken, als je geen hoogtevrees hebt tenminste! Het is een hele opgave om zo'n concept vorm te geven op de enorme muur. Maar het lukt wonderwel. Langzaam maar zeker verschijnt de hele voorstelling op de twee muren: de kinderen met hun schoolboeken, de molen, de school, de regenboog en de Nederlandse en Nicaraguaanse vlag. De kinderen hebbenen veel bekijks van klasgenoten en medeleerlingen die op weg naar de gymnastiek een glimp opvangen van de vorderingen.

Het valt me op hoe gemakkelijk en geduldig Johana met de kinderen omgaat. Hoewel ik mee ben gegaan om te vertalen, is dat lang niet aldoor nodig, omdat zij al aardig wat Nederlandse woorden kent en met een beetje Engels erbij een heel eind komt. De kinderen zijn zonder uitzondering heel serieus en gemotiveerd en dat maakt de hele happening tot een vrolijk en vreugdevol gebeuren!

Dinsdag is het dan zover: er kan gestart worden met het aanbrengen van de verf. De leerlingen van de school Hof ter Weide krijgen een mooi geel verfjak aan om boze moeders te voorkomen. Daarna met de kwast en een bordje met verf de steiger op. Zeer geconcentreerd wordt er gewerkt en sommige kinderen willen eigenlijk niet ophouden, maar moeten toch plaats maken voor een volgend groepje. Een enkeling haalt zijn moeder erbij om het kunstwerk in wording te bewonderen. Je kunt zien dat Johana veel ervaring heeft met het werken met kinderen, ze kan heel goed duidelijk maken wat ze wil op een natuurlijke manier. Je merkt ook dat ze er plezier in heeft.

Woensdag en donderdag zijn er vijf kinderen die na schooltijd nog

Johana bij de 'finishing touches' *(foto: Katrin Sturhan)*

Trots op een gezamenlijk kunstwerk *(foto: Katrin Sturhan)*

een uur extra komen helpen, omdat ze het zo fijn vinden. Johana is er blij mee, volgens haar zijn deze kids ook getalenteerd.

Donderdagmiddag rond vijf uur is de muurschildering zover dat Johana kan beginnen met verfijnen en de afwerking. En op vrijdagmiddag om 14 uur is het moment daar: het kunstwerk kan onthuld worden! Dit gebeurt met veel muziek, dans en plezier in het bijzijn van de kinderen, hun ouders, de leerkrachten en de pers. Hoe levend de vriendschapsband tussen Johana en de Utrechtse kinderen geworden is, blijkt als één van de jeugdige schilders vergezeld van zijn broertje op de kunstenares afstapt en trots zegt: "Kijk, juf, dit is mijn broertje!"

Wendy Koolhoven

Gemeente Utrecht

DELEGATIE VAN DE GEMEENTE LEÓN IN DE KOU

Van +30 graden naar -2 graden is een groot verschil. 'Frio' (koud) is dan ook zeker een van de meest gehoorde woorden deze week. Ook voor ons Nederlanders waren dit de echte eerste koude dagen van het jaar. Vooral omdat we niet veel binnen hebben gezeten maar veel buiten op stap waren.

De delegatie bestond uit de nieuwe gemeentesecretaris Mario Balladares, directeur volkshuisvesting Enrique López, onze vertegenwoordigster in León Indiana Barrantes en directeur bouwmaterialenbank Yilver Guerrero. Doel van de missie was ervaringen uit te wisselen over alles wat komt kijken bij stadsontwikkeling. Hoe gaat Utrecht om met de afvoer van regenwater en hoe gaat dit in León? Wat kunnen sociale projecten en de werkmethode van de politie in Kanaleneiland en Hoograven bijdragen aan veiligheid? Wat is de rol van een gemeentesecretaris in Utrecht? Er zit veel kennis bij de gemeente Utrecht die een nieuwe blik biedt op het dagelijkse werk van de gemeente León. Maar vooral de herkenning van typische gemeentelijke problemen levert veel discussie op.

De adjunct-directeur van de Jaarbeurs leidde de delegatie rond op de Margriet Winterfair. De Leonesen waren verrast dat je rondom een tijdschrift een beurs kunt organiseren die vier hallen beslaat. De delegatie bracht hem op de hoogte van de stand van zaken van de bouw van de beurs in León. De plannen zijn gereed. In december moet een aandelenemissie vierhonderdduizend dollar opbrengen. Als dat lukt dan kan begin 2011 de eerste steen worden gelegd. De Jaarbeurs adviseerde met de plannen voor de opening in 2012 te beginnen. Dat lijkt ver weg, maar Jaarbeurs Utrecht is zelf al bezig met de voorbereidingen van de viering van het honderdjarig bestaan van de Jaarbeurs in 2016. Bij het verlaten van de Jaarbeurs bleek dat de Margrietbeurs zelf toch ook een zekere aantrekkingskracht had. Want hoewel ze met lege handen naar binnen gingen, kwamen ze met leuke souvenirs voor de familie thuis in León weer naar buiten.

Ervaringsuitwisseling in de kou *(foto: Annet Timmer)*

Met de politieke veranderingen en bezuinigingen in Nederland was er ook een noodzaak de samenwerking tussen de gemeente Utrecht en León voor de periode 2011-2015 te bespreken. Wat wil León van Utrecht en wat heeft Utrecht te bieden? Hoe kan er meer tempo komen in de woningbouw in León Zuidoost? Bewoners hebben inkomsten nodig om de kredieten voor woningen te kunnen betalen. Daarom moet economische ontwikkeling op gang komen. Welke kansen liggen er in regionale samenwerking met de regio León-Chinandega? Dat werd besproken met de VNG in Den Haag. De komende maanden gaan de Leonesen in kaart brengen wat de problemen en kansen in de regio zijn en komen ze met een voorstel voor de samenwerking de komende vijf jaar. Dan gaat Utrecht met VNG en andere steden bekijken waar we kunnen samenwerken. León Zuidoost is pas echt een duurzame wijk wanneer er woningen staan en er werkgelegenheid is in een veilige leefomgeving. De bouwmaterialenbank, de beurs en het leefbaarheidsbudget moeten daar een flinke bijdrage aan gaan leveren.

Op werkbezoek bij de Jaarbeurs Utrecht *(foto: Annet Timmer)*

Mario, Enrique, Indiana en Yilver hebben veel gezien van onze Utrechtse manier van werken. Dat de toekomst er voor de stedenband anders uit zal gaan zien is een gegeven, maar hoe anders dat zal de komende maanden moeten blijken. Zij gaan aan de slag met de plannen in het warme León; wij zoeken de komende maanden in de kou naar mogelijkheden en middelen om de projecten te versterken.

Annet Timmer en Desirée van de Ven

‘STEDENBAND VERBINDT MENSEN MET ANDERE PLEK IN DE WERELD’

Het bestuur van de Vriendschapsband Utrecht-León heeft er een nieuw gezicht bij. Sipke Ensink is sinds mei 2010 algemeen bestuurslid van de stichting. Wat is zijn achtergrond en wat heeft hij voor ideeën voor de vriendschapsband? Virry Schaafsma heeft hem geïnterviewd.

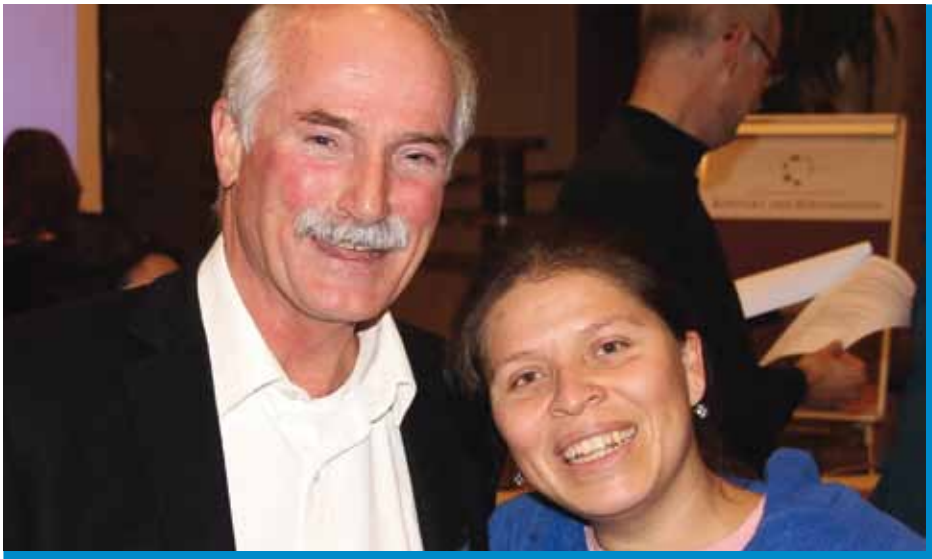

Bestuurslid Sipke Ensink met kunstenares Johana Centeno (*foto: Bert Boshoven*)

Hoe ben je bij de Vriendschapsband terechtgekomen?

In 2008 ben ik met vervroegd pensioen gegaan. Daarvoor was ik algemeen directeur onderwijs bij de Bascule, een organisatie die psychiatrische zorg verleent in Amsterdam. Na mijn pensioen had ik meer tijd over voor vrijwilligerswerk, en ik wist dat Utrecht een stedenband had met León, dus heb ik gebeld of ik vrijwilliger kon worden. Dat kon natuurlijk, en ik ben een tijd oproepvrijwilliger geweest. Toen ik hoorde dat ze openingen in het bestuur hadden, heb ik me aangeboden.

Heb je ervaring met stedenbanden?

Toen ik in Nieuwegein woonde, kwam via het mondiaal platform het idee om een stedenband voor Nieuwegein te creëren, en mij werd gevraagd om deze op te zetten. In 1994 is de stedenband tussen Nieuwegein en Rundu in Namibië begonnen. Om deze stedenband op te starten heb ik veel moeten organiseren en contacten gelegd met kerken, scholen, bibliotheken, en met studenten. Ik hoop deze ervaringen uit Nieuwegein te kunnen gebruiken in het bestuur van deze stichting.

Wat is er bijzonder aan een stedenband?

Stedenbanden hebben een meer structurele inbedding, en zijn langduriger. In Utrecht is de structuur heel helder: er is de gemeentelijke stedenband en de stichting is voor particuliere activiteiten. Bovendien gaat het bij een stedenband niet alleen om het helpen van de mensen dáár. Een stedenband heeft ook de component van bewustwording van de mensen hier: de bewustwording dat je nauw verbonden bent met mensen op een andere plaats in de wereld.

Heb je al ideeën voor de stedenband?

Ik ben natuurlijk nog maar sinds mei bestuurslid, maar ik merk dat de vriendschapsband nog wel meer bekendheid kan krijgen. Af en toe als ik ergens heen ga, neem ik een stapeltje millenniumkranten mee, en dan maak ik een praatje met de mensen. Dan merk ik dat er nog steeds mensen zijn die niet weten dat er een stedenband is tussen Utrecht en León, maar ze zijn wel geïnteresseerd. Daar valt dus nog wel wat te halen voor ons: we kunnen nog nadrukkelijker aanwezig zijn.

Verder moet je goed georganiseerd zijn om je ambities te kunnen halen. Het bestuur moet dan slagkracht hebben. Bovendien zijn vrijwilligers heel belangrijk voor de stichting. Ik vind het een uitdaging na te denken over hoe je mensen betrokken kunt krijgen en betrokken kunt houden. Sommige vrijwilligers zijn al meer dan 25 jaar bij de stichting, dat vind ik heel bijzonder.

Tot slot, wat zijn de plannen voor het volgende jaar?

Dit jaar loopt de onderwijscampagne af met het eindfeest eind november, maar het project in León loopt nog een jaar door. In 2011 willen we ons gaan bezighouden met de fondsenwerving en voorlichting over een project tegen huiselijk geweld en een project voor kredietverlening aan jonge volwassenen.

Virry Schaafsma

SPAANS
trainingen en conversatie, alle niveaus
in en bij Utrecht en in Spaans Pyreneeëndorp
voor groepjes speciaal aanbod Spaans voor Nicaragua
contacto
Spaans leren met gevoel voor cultuur
www.contactospaans.nl * info@contactospaans.nl
Marjanne Haitsma * 030 - 63 79358
jaarlijks in maart open info- en muziekavond

TIJDENS DE ZOMERVAKANTIE IS HET KERST

Kerstvakantie in Nicaragua is niet alleen Kerst vieren maar ook zomervakantie hebben. Eind november waren de laatste examens en sindsdien zijn de scholieren en studenten een paar maanden vrij. Ook Arlen Yaoscar Vargas Martinez en José Eduardo Orozco Sarria hebben zomervakantie.

Arlen houdt van kerstlichtjes

José gaat naar de 'finca' *(foto's: Petra de Bruin)*

Arlen Yaoscar Vargas Martinez is negen jaar oud en zit in de derde graad van de basisschool. Ze gaat naar de school Ruben Darío in de wijk Ruben Darío. "Ik vind het leuk om nieuwe dingen te leren. Het leukst vind ik muziek maken op school," vertelt Arlen. Op het moment dat ik Arlen spreek, heeft ze nog maar één week les voor de boeg en dan is het vakantie. "Ik heb heel veel zin in de vakantie," laat Arlen weten. "Dan kan ik samen met de buurmeisjes met poppen spelen en met mijn neefje voetballen. Of Yaki spelen. Dat vind ik ook heel leuk." Yaki is een spelletje met een stuiterbal. Je laat de stuiterbal op de tafel stuiteren en in de tussentijd moet je zoveel mogelijk kleine figuurtjes van de tafel vegen.

Ook kijkt Arlen uit naar Kerst. Ondanks dat het met Kerst in Nicaragua super warm is, gaat ze toch samen met haar moeder de kerstboom opzetten en het huis versieren. "Ik vind dat heel mooi, overal versiering en mooie lichtjes." Arlen straalt helemaal als ze me meer vertelt over de verschillende kleuren kerstballen en waar ze de lichtjes op gaat hangen. "Overdag ga ik dan naar het park om daar de kerstman te kunnen zien. Die komt niet bij ons in de wijk." Arlen heeft nu vrij tot februari. "Ik hoop dat ik volgend schooljaar weer goeie cijfers ga halen en dat ik weer heel veel nieuwe dingen zal leren. Vakantie hebben is leuk, maar naar school gaan vind ik ook heel leuk."

José Eduardo Orozco Sarria is acht jaar oud en zit in de tweede graad van de basisschool. Hij gaat naar de school La Asunción in het centrum van León. José heeft heel andere plannen voor de vakantie. Natuurlijk zal José ook Kerst vieren en helpen de boom te versieren, maar voor hem zijn andere dingen nu even veel belangrijker. "Omdat het zo goed ging op school, mag ik van mijn moeder een week naar de 'finca'." Zijn familie heeft een kleine boerderij ergens langs de hoofdweg tussen León en Chinandega. "Daar ga ik mijn oom en tante helpen met het voeren van de kippen, de koeien melken en de tractor repareren." José is blij dat hij het schooljaar goed heeft afgerond, anders was dit vooruitzicht er niet geweest.

Er is nog iets waar José helemaal enthousiast van kan worden. "Ik ga leren zwemmen. Ja, ik kan natuurlijk al wel een beetje zwemmen, maar nog niet heel erg goed. Van mijn moeder mag ik naar een zwembad en daar gaan ze me dan zwemles geven. Ik wil onderwater kunnen zwemmen en ik wil leren duiken." Eerst moet hij nog een goede zwembroek kopen, samen met zijn moeder, want die heeft hij nog niet.

Pas in februari 2011 gaat José weer naar school. José: "Ach, dat duurt nog heel lang. Gelukkig maar. Ik moet er nog even niet aan denken weer naar school te gaan."

Petra de Bruin

Colofon

De Nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Vriendschapsband Utrecht-León. De Stichting werkt samen met organisaties in León aan het verbeteren van de levensomstandigheden van de bevolking in de Utrechtse zusterstad in Nicaragua. De Stichting stimuleert contacten en uitwisseling tussen vergelijkbare organisaties in Utrecht en León.
In de Nieuwsbrief geeft de Stichting informatie over de situatie in León en Nicaragua, de voortgang van de projecten en de activiteiten in Utrecht. De Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar.

Redactie: Ries Agterberg, Corrie van de Weerd, Virry Schaafsma, Petra de Bruin en Katrin Sturhan
Foto voorkant: Katrin Sturhan
Ontwerp: Pakweg, Utrecht
Druk: ZuidamUithof Drukkerijen, Utrecht

Stichting Vriendschapsband Utrecht-León
Oudegracht 36,
3511 AP Utrecht
030-236 42 82
info@utrecht-leon.nl
www.utrecht-leon.nl
Uw aftrekbare bijdrage voor projecten is welkom op giro 5548182 t.n.v. Stichting Vriendschapsband Utrecht-León.